

gospodarske, obrtniške in narodne.

zhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 29. decembra 1886.

O b s e g: Nekateri misli o trtni uši. — Hlev. — Karbolinej. — Gospodarske izkušnje. — Trgovinska in obrtna zbornica — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Iz deželnega zbora. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Nekateri misli o trtni uši.

Pod tem naslovom piše M. Hržič iz Klosterneuburga v zagrebški „Gospodarski list“ zanimive črtice, iz katerih sledeče posnamemo: Dolgo se uže nisem oglašil o tej zadevi v javnom življenji, a sedaj se moram, li hočem — ali ne; kajti pričeli so o tem pisati toliko po naših političnih in gospodarskih listih, in sicer pro in contra, da se človeku, ki se je posvetil stvari s dušo in telesom, kar koža ježi nad tako preslobodnimi idejami. Ne maram razpravljati cele reči v posameznih člankih, ampak oziral se bodem naj najvažnejše dele celega vprašanja o trtni uši, in sicer z namenom, da spravim vse one na pravi pot, ki še naprej sodijo o stanju trtne uši in o naših vinogradih.

Ne rekel bi nič, ko bi bilo vprašanje o trtni uši začasno, to je, od danes do jutri; to vprašanje je sedaj postalo trajno za našo vinarstvo. To vprašanje ni malenkostno, ampak važno v vsacem oziru, najbolj pa za našega kmeta.

V današnji kritični dobi vinarstva veliko delajo in žrtvujejo gledé trtne uši, da bi vinarstvu zagotovili prihodnost, kajti vinarstvo propada z malimi izjemami po celi Evropi. To, kar danes rabijo proti trtni uši, ni ničevno, ampak je izkušnja ne le od 15 do 20 let, to je, ker se je udomačila trtna uš pri nas, ampak današnja delavnost v tem obziru temeljuje na poskusih, koje so priredili Amerikanci več kakor pred 30 leti, ko še niti niso znali (?) za trtno uš.

Umni vincarji cele Evrope zavzimajo dvojna stališča v boji proti trtni uši, eni zagovarjajo kulturalno postopanje, drugi pa ameriško trto kot podlago naši trti.

Kaj je bolje, o tem naj nas podučijo naslednji poskusi:

Kulturalno postopanje proti trtni uši izkazalo se je dobro le v vinogradih z dobro lego, ki imajo dobra tla, to je, v vinogradih veleposestnika, nasprotno je pa to postopanje nevspešno in nepriporočljivo v slabših in strmih vinogradih, posebno v kmečkih, kateri dajejo ceno vino. Na kratko rečeno, kulturalno postopanje vedno bolj popuščajo in bodo popolno popustili, hvalijo pa ameriško trto kot podlago naši domači, kajti v tem imajo najboljše izkušnje Amerikanci uže 30 let, Francozi pa 15 let.

Da v resnici vspeva vrlo dobro naša trta cepljena na ameriško, t. j., ako jo prav cepimo, svedočijo nam najnovejše vesti iz Francoskega, nič manj pa povoljni rezultati, katere sem sam videl v Klosterneuburgu.

O poskusih v Klosterneuburgu naj objavim sledeče: Trtnica, v kateri so poskusi izvedeni, razdeljena je na dva dela. Na prvem delu so izvršeni poskusi različnega načina cepljenja na ukoreničene trte, na drugem delu trtnice pa ravno tako na ključe (rezanice) s kalusom. Drugi način se je bolje spodnesel, ker se vse tisto v enem letu doseže kot tam v dveh. *)

Tu sledi naj nekaj poskusov: Na prvem delu trtnice cepljena je domača trta na ameriško „Riparia sauvage“ in sicer z nakladom. Cepili so z nasadom in prijelo se je 90%, najkrajše mladike so dolge 35 cm., najdaljše pa 165 cm. Ravno tacega cepljenja s sedlanjem prijelo se je 40% in po Champinovi metodi pa 70%. Cepljenja ravno tam, pa po angleškem načinu, prijelo se je 90%, mladike so pa bile do 175 cm. dolge.

Na drugem delu cepljen je rudeči veltlinec na „Ripario sauvage“, ki je imela kalus. Prijelo se je 40%, mladike merijo pa 10 do 100 cm. Steinschillerja ravno na to trto cepljenega prijelo se je 60%, mladike merijo pa 40 do 90 cm. Laškega rizlinga prijelo se je 80%, mladike so pa 30—110 cm. dolge.

Dvoletni cepovi zrastle so letos do 235 cm. dolgosti.

Toraj vidimo, da vsi poskusi prav izvrstno vspevajo, posebno zanimivo je pa to, da je polkovnik Ludwig pridelal v svojem novozasajenem vinogradu, koder so vse trte cepljene na ameriške, od 25 trt skoraj en hektoliter vina. Vse to je dokaz, da naša trta cepljena na ameriško, prav dobro vspeva in to v najbolj okuženem vinogradu.

Hlev.

Stanovanje govedom je hlev, kjer posebno dojne krave in pitavna živina več del svojega časa prebije. Tudi teleta za pleme in mlada goveda in vozna živina stoji mnogo časa v hlevih. Zato je nujno treba, da je

*) Ta način cepljenja popisali smo uže v tem listu.